

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 8 czerwca 2020 r.

Pozycja 159

POSTANOWIENIE

z dnia 19 lutego 2020 r.

Sygn. akt Ts 6/19

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Julia Przyłębska,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej J.C. w sprawie zgodności:

art. 77 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, ze zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 396) z art. 2, art. 30, art. 31 ust. 1 i 3, art. 32, art. 37 ust. 1, art. 41 ust. 1 i 4 oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

1) odrzucić wnioski o przedłużenie terminu na usunięcie braków formalnych skargi konstytucyjnej z 13 grudnia 2019 r., 3 stycznia oraz 24 stycznia 2020 r.;

2) odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 4 stycznia 2019 r. (data nadania) J.C. (dalej: skarżący), reprezentowany przez radcę prawnego ustanowionego pełnomocnikiem z urzędu, wystąpił z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Skarżący zwrócił się do sądu penitencjarnego (Sąd Okręgowy w G.) z wnioskiem o udzielenie mu przedterminowego warunkowego zwolnienia z odbycia reszty kary pozbawienia wolności oraz złożenie pytania prawnego do Trybunału Konstytucyjnego. Skarżący uważa bowiem, że art. 77 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1950, ze zm.; dalej: kodeks karny lub k.k.), precyzujący przesłanki dopuszczające udzielenie przedterminowego zwolnienia z odbycia reszty kary pozbawienia wolności, narusza przepisy ustawy zasadniczej.

Sąd Okręgowy, wydając 13 grudnia 2017 r. postanowienie w sprawie o sygn. akt [...], odmówił skarżącemu udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia z reszty kary pozbawienia wolności, nie podzielił także poglądu o konieczności skierowania pytania prawnego do Trybunału Konstytucyjnego w tym zakresie. Skarżący zaskarżył to postanowienie. Sąd Apelacyjny w G. – działający jako sąd odwoławczy – wydając 9 stycznia 2018 r. posta-

nowienie w sprawie o sygn. akt [...] utrzymał w mocy postanowienie Sądu Okręgowego z 13 grudnia 2017 r.

W ocenie skarżącego argumentacja sądu, zarówno pierwszej jak i drugiej instancji, ograniczała się – w zakresie wniosku o skierowanie do Trybunału pytania prawnego – do stwierdzenia, że skarżący ma wątpliwości nie co do zgodności z Konstytucją przedmiotowego przepisu, a jedynie do jego sądowej wykładni.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p. TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygania. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań, jest oczywiście bezzasadna, a także gdy jej braki formalne nie zostały usunięte w terminie.

2. W myśl art. 79 ust. 1 Konstytucji „każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji”.

3. Zarządzeniem sędziego Trybunału Konstytucyjnego z 28 listopada 2019 r. wezwano skarżącego do usunięcia następujących braków formalnych: doręczenia oryginału lub kopii poświadczonej za zgodność z oryginałem postanowień i uzasadnień wraz z trzema ich kopiami – Sądu Okręgowego w G. z 13 grudnia 2017 r. (sygn. akt [...]), Sądu Apelacyjnego w G. z 9 stycznia 2018 r. (sygn. akt [...]) oraz Sądu Rejonowego w G. z 5 października 2018 r. (sygn. akt [...]); doręczenia kompletnego wniosku (wraz z 3 kopiami) skarżącego o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu w związku z wydaniem wymienionego postanowienia Sądu Apelacyjnego w G.; udokumentowania daty doręczenia skarżącemu ostatecznego orzeczenia w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji oraz daty złożenia w administracji Aresztu Śledczego w G. wniosku w przedmiocie wyznaczenia pełnomocnika z urzędu celem wniesienia skargi konstytucyjnej w związku z wydaniem przez Sąd Apelacyjny w G. postanowienia z 9 stycznia 2018.

3.1. Zarządzenie Trybunału z 28 listopada 2019 r. zostało doręczone pełnomocnikowi skarżącego 6 grudnia 2019 r. Zgodnie z art. 60 ust. 2 u.o.t.p.TK termin na usunięcie wskazanych braków formalnych upływał 13 grudnia 2019 r. Pismem nadanym 13 grudnia 2019 r., pełnomocnik skarżącego zwrócił się do Trybunału z wnioskiem o przedłużenie wskazanego terminu o 21 dni, tj. do 3 stycznia 2020 r. Następnie, 3 i 24 stycznia 2020 r. zwrócił się z kolejnym wnioskiem o przedłużenie terminu do 14 lutego 2020 r.

3.2. Wskazane wnioski o przedłużenie ustawowego terminu na usunięcie braków formalnych skargi konstytucyjnej nie zasługują na uwzględnienie. W pierwszej kolejności należy wskazać, że ustawa precyzująca zasady postępowania przed Trybunałem, ani stosowana odpowiednio ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, ze zm.; dalej: k.p.c.), nie przewidują możliwości złożenia wniosku tej treści. Przewidują one jedynie wniosek o przywrócenie ustawowego terminu. Dwukrotne złożenie wniosku – z tożsamo brzmiącym żądaniem – wyklucza pomyłkę pisarską, dlatego Try-

bunał stoi na stanowisku, że nie może uznać wniosków pełnomocnika skarżącego za wnioski o przywrócenie terminu w rozumieniu art. 167 i n. k.p.c.

3.3. Niezależnie od tego faktu Trybunał przypomina, że zgodnie z regulacjami k.p.c. wnioski te nie czynią zadość formalnym wymogom wniosków o przywrócenie terminu. K.p.c. wymaga od wnioskodawcy przede wszystkim wykonania czynności, na dokonanie której wyznaczony został przedmiotowy termin. Pełnomocnik skarżącego nie wykonał tymczasem czynności wskazanych w zarządzeniu Trybunału z 28 listopada 2019 r. Możliwość złożenia wniosku o przywrócenie terminu aktualizuje się dopiero z jego upływem. W przypadku wniosku z 13 grudnia 2019 r. warunek ten nie został spełniony. Należy też stwierdzić, że w analizowanej sytuacji występują wątpliwości, czy możliwość wniesienia tak brzmiących wniosków w ogóle się w tym wypadku urzeczywistniła. *Ratio legis* wskazanych przepisów wskazuje, że złożenie takich wniosków jest możliwe jedynie wówczas, gdy ustaną przyczyny uniemożliwiające wykonanie wyznaczonej przez sąd czynności. Zdaniem pełnomocnika skarżącego przyczyną taką jest osadzenie w areszcie śledczym, co utrudnia mu kontakt z mandantem i uniemożliwia wykonanie czynności wskazanych w zarządzeniu Trybunału. Skarżący pozostaje w areszcie, przeszkodę tę trudno uznać za usuniętą. Trybunał zwraca uwagę, że osadzenie skarżącego w jednostce penitencjarnej, co do zasady, nie stoi na przeszkodzie by kontaktować się ze swoim mocodawcą, a pełnomocnik nie wskazał, w żadnym ze swoich pism, przekonujących okoliczności świadczących o ograniczonych możliwościach w tym względzie ani też działań uprawdopodobniających podjęcie jakichkolwiek czynności w tym zakresie.

3.4. W związku z odrzuceniem wniosków o przedłużenie terminu na usunięcie braków formalnych skargi konstytucyjnej Trybunał stwierdza, że braki wskazane w zarządzeniu z 28 listopada 2019 r. nie zostały usunięte w terminie. Przesądza to o konieczności odmowy nadania dalszego biegu analizowanej skardze konstytucyjnej.

Mając powyższe na względzie, Trybunał postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p. TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.